

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติของครูต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

นาง เพ็ญนิดา ตูลวาระ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชา ไซตทัศน์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-672-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017941 117889121

FACTORS RELATING TO TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS
COMPUTER- ASSISTED INSTRUCTION IN SECONDARY SCHOOLS,
BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Phennida Tulvardhana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-672-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติของครูต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในโรงเรียน
มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
โดย นาง เนิญนิดา ตูลวรรณะ
ภาควิชา โสวัตต์ศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกวี รอดโพธิ์ทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อารว วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประศักดิ์ หอมสนิท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกวี รอดโพธิ์ทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

เพ็ญนิดา ตูลววรรณะ : ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติของครูต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร (FACTORS RELATING TO TEACHERS'
ATTITUDES TOWARDS COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION IN SECONDARY
SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุกวี รอดโพธิ์ทอง,
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว, 93 หน้า, ISBN 974-578-672-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติของครูต่อคอมพิวเตอร์
ช่วยสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ
ครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน จำนวน 1,835 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ
สอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ได้รับการตรวจจากอาจารย์ด้านโสตทัศนศึกษา 1 ท่าน และอาจารย์
ด้านจิตวิทยาอีก 1 ท่านและถูกนำไปทดลองใช้กับครูโรงเรียน ไตรมิตรวิทยาลัย และโรงเรียน
ทิวไผ่งาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากครูระดับมัธยมศึกษาด้วยตนเอง ได้รับแบบ
สอบถามคืน 1,602 ฉบับ และคัดเลือกจนเหลือฉบับที่สมบูรณ์พอที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้
จำนวน 1,464 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.78 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิเคราะห์
ข้อมูลพบว่า องค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของทัศนคติ : ความรู้ ความพึงพอใจและการใช้คอมพิวเตอร์
ช่วยสอน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวน
จำแนกตามสถานภาพ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์บริหาร วิชาที่สอน และระดับชั้นที่สอน
เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติของครูต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 2533

PHENNIDA TULVARDHANA : FACTORS RELATING TO TEACHERS' ATTITUDES
 TOWARDS COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION IN SECONDARY SCHOOLS,
 BANGKOK METROPOLIS ; THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUGREE
 RODPHOTHONG, Ph.D; THESIS CO-ADVISOR : ASST. PROF. KASEMSAK
 POOMSRIKEO, PP 93, ISBN 974-578-672-1.

The purpose of this research was to study factors relating to teachers' attitudes towards computer-assisted instruction (CAI) in secondary schools in Bangkok Metropolis. The sample consisted of 1835 lower and upper secondary school teachers randomly selected from school teachers under the jurisdiction of the Department of General Education and the Office of Private Education Commission. A survey questionnaire was constructed by the researcher, evaluated by an audio-visual instructor and a psychological instructor, and tried out at Trimitr Vidhayalai School and Tewpaingam School. Questionnaires were returned by 1602 participants. Incomplete or unusable ones were removed, leaving 1464 questionnaires (79.78%) for data analysis.

Methods of analysis consisted of frequency distribution, percentage, mean and standard deviation, correlation coefficient, and analysis of variance. The results of the data analysis indicated that the 3 components of attitudes towards CAI : knowledge, satisfaction, and behavior of using CAI were correlated. By using the analysis of variance the results revealed that there was significant difference at .05 level in age, educational background, administration experience, subject of teaching, and class level.

ภาควิชา ..... ใสคห้ศนศีกษา
 สาขาวิชา ..... ใสคห้ศนศีกษา
 ปีการศีกษา ..... 2533.....

ลายมือช้อนิสิต .....
 ลายมือช้ออจกรยห้ปรึกรษา .....
 ลายมือช้ออจกรยห้ปรึกรษาห้รวม .....
 Poom.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผศ.ดร. สุกวี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ. เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งให้กำลังใจอย่างมากต่อผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. ประศักดิ์ หอมสนิท ประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รศ.สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ ผศ.ดร. อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ซึ่งได้ช่วยตรวจแก้ไขให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ คุณสักการะ ทวีบุตร ฝ่ายสถิติวิเคราะห์และวิจัย กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่องานวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ และ คุณนิเชษฐ์ อัจฉรินทร์ใหญ่ ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบคุณกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และกองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัด และผู้วิจัยขอขอบคุณโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ โดยให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และกล่าวให้กำลังใจต่อผู้วิจัยตลอดเวลา

ขอขอบคุณเพื่อน B8 คุณไพศาล มงคลเสาร์สุข เพื่อน B9 คุณปรารถนา มาลัยขวัญ และคุณภา เพียรเลิศ ที่ให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยอย่างมาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งกับความกรุณาของอาจารย์ในภาควิชา สัตวศาสตร์ศึกษาทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งช่วยผลักดันให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้การอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพ็ญนิดา ตูลววรรณะ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7

2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์.....	8
พัฒนาการของเครื่องคอมพิวเตอร์.....	9
คอมพิวเตอร์กับการศึกษา.....	12
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	17
ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	20
ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	22
ครูกับการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
กัศนคติ.....	29

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบของทัศนคติ.....29

3. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง.....33
 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....38
 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....39
 การวิเคราะห์ข้อมูล.....41
 การแจกแจงข้อมูลและการแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากแบบ
 แบบประมาณค่า.....41

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....43

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างและความรู้เกี่ยวกับ
 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....44
 ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....48
 ตอนที่ 3 การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....50
 ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ก่อให้เกิดทัศนคติ.....52
 ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานภาพกับความรู้
 เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 และ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....53

5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ
 สรุป.....61
 ผลการวิจัย.....61
 อภิปรายผลการวิจัย.....65
 ข้อเสนอแนะ.....71

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	หน้า
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	84
ประวัติผู้วิจัย.....	93

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

1. รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พร้อมจำนวนครูที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง.....	36
2. จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่แจก ที่ได้รับคืน ฉบับไม่สมบูรณ์ ฉบับสมบูรณ์.....	40
3. จำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามสถานภาพ.....	44
4. จำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามความรู้ เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	46
5. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจต่อ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	48
6. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	50
7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	52
8. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของคะแนน ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามสถานภาพ.....	53
9. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของคะแนน ความพึงพอใจต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนก ตามสถานภาพ.....	56
10. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของคะแนน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตาม สถานภาพ.....	59

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

1. ส่วนประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์.....8
2. รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของทัศนคติกับการแสดงออก.....31

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย